

sare; 2) abilitate de a inova; 3) sistem de referință – descrie și definește acțiunile în raport cu inovația, stabilește principiile fundamentale cu privire la inovații în sistemul de operare a bibliotecii, instruind managerii, din orice poziție, cultura se construiește prin intermediul instruirilor dedicate inovării, susținute de concursuri, programe de recunoaștere, comunicare, campanii.

Cultura instituțională (organizațională) – 1) set de credințe partajat de cea mai mare parte a personalului unei biblioteci, referitoare la cum oamenii ar trebui să se comporte în procesul muncii și la cele mai importante scopuri și sarcini de realizat; 2) ~ desemnează sistemul de valori, simboluri, convingeri, aspirații, așteptări, modalități de gândire și comportamentul acceptat de membrii organizației ca bază comună de acțiune.

Cultura media – abilitatea unui individ de a citi, a analiza și a evalua informațiile tipărite, audio sau vizuale din diferite forme media (TV, radio, presa scrisă, internet).

Cultura serviciilor – 1) abilitate de a dezvolta, a presta, a evalua, a monitoriza, a

îmbunătăți și a promova serviciile bibliotecii pentru comunitate; 2) sistem de referință – descrie și definește acțiunile în raport cu serviciile, o abordare analitică și sintetică cu scopul de a îmbunătăți serviciile la nivelul întregii instituții, inserând principiile fundamentale cu privire la servicii în sistemul de operare al bibliotecii, instruind managerii, din orice poziție, cultura se construiește prin intermediul unei serii dinamice și frecvent modificate de ore de curs dedicate serviciilor, prin concursuri, programe de recunoaștere, comunicări, sondaje, focus grupuri (vezi *Codul serviciilor*).

Cultura tehnologică – abilități necesare unui individ pentru a utiliza computerul, tableta, aplicațiile software, bazele de date pentru a rezolva o varietate de probleme educative, de activitate practică sau personale.

Cunoștințe – reprezintă obiectivul unei sesiuni formative (adițional aptitudinilor) în termeni de achiziții finale de către participanți.

(Va urma)

SĂPTĂMÂNA CREATIVITĂȚII ȘI INOVAȚIEI LA BM „B.P. HASDEU”, EDIȚIA 2017 (TOTALURI PRELABILE)

Abstract

În perioada 25-30 aprilie s-a desfășurat Săptămâna Creativității și Inovației la BM „B.P. Hasdeu”, ediția a III-a. Scopul acestei Campanii de celebrare a creativității și inovației a fost să scoată bibliotecarii din activitățile statice provocându-i să gândească altfel, dincolo de standarde și șabloane, să se diferențieze prin noutate, elemente surprinzătoare orientate spre îmbunătățirea, inovarea proceselor, activităților, produselor, serviciilor. Bibliotecile au

*Conf. univ. dr. Lidia KULIKOVSKI,
director, Departamentul studii și cercetări*

înregistrat rezultate îmbucurătoare – ca produse, activități și servicii, ca stare de spirit și atitudine.

Cuvinte-cheie: creativitate, inovație, Biblioteca Municipală, Servicii moderne, produse inovative, spirit de echipă, diferențiere, succes.

***

Săptămâna creativității și inovației la Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu” (SCIH), 2017, ne-a convins, a treia dată, că ima-

ginația creativă nu aparține doar unora, aleși, doar artiștilor, pictorilor, sculptorilor. Aparține și bibliotecarilor de la instituția noastră. Prezența spiritului creativ a fost pregnant vizibilă în perioada SCIH. Bibliotecarii noștri au reușit să improvizeze soluții la schimbarea, îmbunătățirea proceselor, metodelor, formelor de activitate rutinare conferindu-le semnificații, suflet (implicând utilizatorii ca actanți ai SCIH), noutate, elemente surprinzătoare, originalitate și unicitate.

Săptămâna creativității și inovației a avut ca scop să scoatem bibliotecarii din propriile metode și cunoștințe, să-i provocăm să gândească și să acționeze dincolo de standarde și șabloane (au făcut-o foarte repede și bine!) ca să schimbe, să inoveze, să descopere, să adapteze, să probeze, să experimenteze ceva neprevăzut în activitatea lor. Au valorificat eficient fiecare zi a săptămânii pentru a se diferenția ca personalitate, individ, pentru a-și individualiza biblioteca și cauza pe care o reprezintă.

Alături de aceste două oportunități de diferențiere și individualizare SCIH a mai oferit șansa de a spune povestea adaptabilității și creativității echipelor din structurile BM, de a ieși în evidență. Au demonstrat că nu doar s-au străduit să se ridice la înălțimea așteptărilor, ci să le și depășească și să surprindă oamenii. Iar oamenii, utilizatorii, parcă așteptau propunerile, jocul, implicarea, improvizația. Atunci când implicăm utilizatorii, reamintindu-le că asta contează cel mai mult, iar entuziasmul cu care răspund și se implică – fie adult, copil sau persoană înaintată în vârstă – este molipsitor și ne umple de energie, ne ajută să ne simțim și să se simtă liberi, precum copiii.

A fost la biblioteca noastră o săptămână inspirată... Bibliotecarii au găsit inspirația în sute de locuri și mii de feluri. A contat mult inspirația demonstrată de managerul general Mariana Harjevschi,

care a fost alături întreaga săptămână, cu îndemnuri și cuvinte încurajatoare. A fost o Săptămână în care bibliotecarii de la filiale, departamente, au vorbit de creativitate, idei, inovație, soluții la provocări în loc să discute activitatea rutinară, programată calendaristic, similară cu săptămânile precedente etc. A fost o săptămână în care zilnic se desfășurau brainstorminguri pentru găsirea ideilor inovative, diferite, „trăsnite”, dar semnificative!

Bibliotecarii s-au implicat cu profesionalism, pasiune, imaginație participând spiritual la ceea ce făceau, generau. „Atunci când este forțată să lucreze într-un cadru strict (în cazul SCIH, se referă strict la temporalitate, o săptămână! – L.K.) imaginația este exploatată la maximum – și va produce cele mai bogate idei. Când i se acordă libertate totală (SCIH nu a avut temă, criterii, sugestii, decât îndemnuri de susținere, încurajare, exemple și o provocare. – L.K.) sunt toate șansele să se dezvolte lucruri originale, inovatoare, inedite” (T.S. Eliot). Această afirmație a lui T.S. Eliot a fost testată și omologată de către bibliotecarii BM.

Săptămâna creativității și inovației a reușit să demonstreze că bibliotecarii BM (referință la bibliotecarii care au participat) dețin arta prezenței totale, arta concentrării, arta judoului (observație, inițiativă, gândire temeinică, alegere), arta dăruirii – bibliotecarii implicați în SCIH au dăruit și au fost o prezență absolută! Au dăruit cu veselie și umor, într-o manieră ludică conferind SCIH umanitate, empatie, stare de bine.

SCIH a mai realizat un scop neasumat, nedeclarat, reieșit spontan din comportamentul colectiv al celor care și-au anunțat participarea – de consolidare a echipei, de dezvoltare a spiritului de echipă – s-au susținut reciproc, s-au autoîncurajat, s-au „copiat” unii pe alții ca concept, principiu, acțiune, dar totdeauna ofereau alt produs, marca lor – aici amintim:

- **inițiativa *Black & White*** lansată de Departamentul „Memoria Chișinăului” – câte variante a putut avea – varianta Departamentului „Memoria Chișinăului”, a filialelor N. Titulescu, „Târgu-Mureș”, a Bibliotecii Centrale, apoi creativa Aliona Nosatâi a trecut limita de alb & negru și a încercat, într-un mod formidabil, live, varianta umană a versiunii *Red & Black*;
  - **GIF-uri lansate** de Filiala „Adam Mickiewicz” în cadrul Săptămânii zâmbetului la BM „B.P. Hasdeu”, prezentă de data asta în altă abordare tematică, dar absolut creativă, necesară și preluată de filialele „Liviu Rebreanu”, CAIE și alte;
  - **expoziții** – tonul l-a dat Biblioteca „Transilvania” cu *BM 140*; apoi cele din colecția *Black & White*; expoziția de șah a Bibliotecii „Târgu-Mureș” – titlu, stil, elegantă, inteligență; la fel a Bibliotecii Centrale, expoziția-provocare a Filialei N. Titulescu; Meniul de lectură a BC; expoziția, absolut inedită, a Filialei „Liviu Rebreanu” despre bani și hârtii de valoare; expoziția din materiale naturale a Filialei „Ovidius”; expoziția *Mașini* de la CAIE; expozițiile consacrate Zilei Tricolorului – absolut inedite – la CAIE și la filialele M. Drăgan, N. Titulescu, „Transilvania”, „I. Mangher”, V. Bielinski; construcțiile din cărți de la „Târgu-Mureș”, expoziția de logouri de la Filiala „Adam Mickiewicz” etc.;
  - **recomandări de lectură** (ale cititorilor) „I. Mangher”, (ale bibliotecarilor) BC, N. Titulescu, „Adam Mickiewicz”, DMI, CAIE;
  - **provocare „Poster”** – au fost nominalizate câteva biblioteci, dar au participat și altele pe care nu se mizează și asta este îmbucurător! Bravo, Filialei „Adam Mickiewicz” (prima a răspuns), CAIE, „Ștefan cel Mare”, „Liviu Rebreanu” (ultima, dar de excepție);
  - **postări pe blog** – filialele „Adam Mickiewicz”, CAIE, „Transilvania”, M. Drăgan, „Ovidius”, Departamentul „Memoria Chișinăului”;
  - **produse obținute** – lansarea în cadrul Săptămânii creativității și inovației a unor produse noi: 1) albumul BM *Black & White*; 2) video „Chișinăul creativ” (DMC); 3) un nou produs „Ora expertului” (BC); 4) recomandări de lectură; 5) video: colecția de carte veche și rară (BC); 6) promovarea noutăților editoriale intrate în colecția BM în formate noi (DMI); 7) concursuri, dueluri; 8) rebusuri („Ștefan cel Mare”); 9) GIF-uri – un nou, inedit, haios format de culegere a necesităților de educație a utilizatorilor și idei de noi servicii („A. Mickiewicz”); 10) expoziții;
  - **servicii lansate** – 1) „Laborator științific” („A. Mickiewicz”, Doina Vicol); 2) „Darts” – loisir, competiție, distracție copii („A. Mickiewicz”, Oxana Andreev); 3) „Bicicletă-baterie” (Mariana Harjevschi); 4) „Ignite Hasdeu Club” – serviciu nou – pentru formatori și doritori de a învăța arta vorbitului și prezentărilor în public (DSC, Lidia Kulikovski); 5) „Consultantul dvs. literar” (*Vaș literaturnâi konsultant*, „M. Lomonosov”).
- Participanții la Săptămâna creativității și inovației (17 biblioteci!) s-au dovedit a fi deschiși provocărilor, au abordat cu prosepțime, entuziasm vastele posibilități de a se diferenția, de a comunica în echipă, dar și cu utilizatorii, cu comunitatea altfel; să exploreze, descopere și experimenteze. Exprimăm mulțumiri și aprecieri celor care, în această săptămână, s-au eliberat de povara perspectivei statice a activității, de „obiceiurile” pe care le aveau în activita-

tea zilnică, de prejudecățile asupra muncii lor și a opiniei celor care nu s-au identificat cu creativitatea și inovația în această perioadă. Eroi Săptămânii creativității și inovației: Elena Dabija, cu echipa CAIE; Oxana Andreev, Doina Vicol și echipa Filialei „Adam Mickiewicz”; Silvia Antufiev (BPD); Liuba Ciobanu, cu echipa „Ovidius”; Tamara Țurcanu, Ludmila Odobescu (Filiala M. Drăgan); Daniela Bortă (Filiala Traian), Lilia Gamarța și echipa Filialei „Ștefan cel Mare”; Aliona Nosatâi (Filiala N. Titulescu); Parascovia Onciu cu echipa Filialei „Transilvania”; Maria Burcovschi, cu echipa Filialei „Târgu-Mureș”; Liuba Munteanu, cu echipa Bibliotecii Centrale; Angela Olărescu (Filia-

la „Hristo Botev”); Margareta Șcelcicova și echipa Filialei „M. Lomonosov”; Alina Bălănescu, Natalia Ghimpu cu echipele lor; Taisia Foiu; Larisa Staver, cât și inovatori, creativi singuratici ca Angela Borș („Ițic Mangher”), Diana Corețchi („A. Donici”) – nu s-au simțit împovărați de rutină, s-au deschis competiției instituționale, au fost receptivi la activitățile colegilor, dispuși să se provoace unii pe alții, să țină lumina creativității aprinsă, mai mult o alimentau și strălucia și mai tare.

Meritați aplauzele Bibliotecii Municipale! Meritați recunoașterea și aprecierea organizatorilor și a tuturor angajaților BM „B.P. Hasdeu”!

TRANSFORMAREA BIBLIOTECILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA ÎN INSTITUȚII COMUNITARE (CAZUL BIBLIOTECII MUNICIPALE „B.P. HASDEU”)*

*Valentina POPA,
master în sociologie, Biblioteca Centrală a BM „B.P. Hasdeu”*

2.1. Tendințe globale în diversificarea serviciilor de bibliotecă

Serviciile de informare a comunității (oferite de bibliotecile publice occidentale începând de la mijlocul secolului XX și teoretizate prin anii '70, când ia naștere „biblioteconomia comunitară”) sînt serviciile care ajută indivizii și / sau grupurile din comunitatea deservită de bibliotecă în rezolvarea celor mai importante / stringente nevoi și probleme zilnice (sociale, economice, politice, culturale etc.), precum și la

* Extras din teza de master în sociologie.

participarea în sfera publică, în activitatea democratică, prin oferirea de informații privind activitatea și funcționarea instituțiilor, organizațiilor sau agențiilor celor mai adecvate acestor scopuri.

Servicii de referințe digitale în lume

Internet Public Library (IPL)

Internet Public Library este prima bibliotecă publică din internet. Inaugurată în 1996, IPL își propune să furnizeze, gratuit, servicii de bibliotecă pentru comunitatea utilizatorilor de internet, să îi instruiască